

Виклад основного матеріалу. При характеристиці певної юридичної науки завжди виникає питання про визначення її функцій [1, с. 25-31; 2, с. 12-13]. Але, перш ніж говорити про функції науки адміністративного права, необхідно уточнити що таке наука адміністративного права.

Наука адміністративного права може розглядатися у двох значеннях:

– як вид пізнавальної діяльності, спрямованої на узагальнення, систематизацію й перекладення практичного та теоретичного досвіду, накопиченого у сфері адміністративних відносин, а також на подальший їх розвиток;

– як система знань про закономірності формування, розвитку та застосування норм адміністративного права з метою правової організації суспільних відносин, що виникають в процесі управлінської, правоохоронної та правозабезпечувальної діяльності [3, с. 27-28].

Зрозуміло, що функції пізнавальної діяльності і функції системи знань різняться між собою, бо основна мета пізнавальної діяльності – наблизитись до істини, а мета системи знань – збагачувати базовими знаннями осіб, які цього прагнуть. При цьому, вважаємо, що функції науки адміністративного права як системи знань та функції адміністративного права як навчальної дисципліни повністю збігаються.

З цих позицій можна говорити про наступні функції науки адміністративного права як пізнавальної діяльності: теоретико-пізнавальна; евристична; прогностична; практично-прикладна; методологічна функція.

Теоретико-пізнавальна функція науки адміністративного права полягає: у вивченні таких правових явищ як «виконавча влада», «адміністративно-правове регулювання», «адміністративна процедура», «адміністративна відповідальність» тощо; у засвоєнні отриманих знань щодо закономірностей виникнення, розвитку і функціонування адміністративного права; у формуванні загальних уявлень про окремі правові явища, обумовлених предметом науки; у констатації існуючого стану адміністративно-правової дійсності.

Евристична функція науки адміністративного права, на відміну від теоретико-пізнавальної функції, означає не засвоєння та систематизацію отриманих знань, а здобуття нових раніше невідомих знань про адміністративне право. Евристика (від грецької „heurisko” – відшукую, відкриваю) – мистецтво винаходу; керівництво стосовно того, як методичним шляхом знаходити нове [4, с. 530].

Прогностична функція науки адміністративного права полягає в передбаченні розвитку державно-правових процесів. На підставі виявлення певних закономірностей та тенденцій, наука адміністративного права формує перспективи на майбутнє шляхом висунення гіпотез та прогнозів. Наприклад, В. М. Сирих зазначає, що прогностична функція юридичної науки яскраво проявляється при визначенні шляхів подальшого розвитку законодавства і практики його застосування. На його думку, можна достатньо точно передбачити успіх нормативно-правових рішень, що проєктуються, чи, навпаки, спрогнозувати негативні наслідки їхньої дії. Це залежить від того наскільки прийняте нормативно-правове рішення враховує та відповідає теоретичним положенням юридичної науки і вимогам законодавчої техніки, а також чи відповідає воно існуючому рівню економічних та культурних відносин у суспільстві [1, с. 27].

Практично-прикладна функція науки адміністративного права полягає:

– в накопиченні теоретичного матеріалу та досвіду практики для формування в законодавстві відповідних адміністративно-правових положень. Цілі правового регулювання, які поставила перед собою держава, можуть бути реалізовані лише за умови підготовки та прийняття досконалих законів і інших нормативно-правових актів, які регламентують взаємовідносини органів виконавчої влади з громадянами та організаціями.

– в тому, щоб за допомогою загальних уявлень про адміністративно-правові явища надавались певні орієнтири суб'єктам правозастосовної діяльності, а також пояснення, тлумачення та рекомендації учасникам адміністративних правовідносин.

Наприклад, О. О. Івін, характеризуючи практичну значимість науки, зазначає, що наука існує не за ради самої себе, а заради тої користі, яка вона здатна принести суспільству [5, с. 211]. Але при цьому він підкреслює, що прив'язувати науку до практики і вимагати від неї

відносяться теоретико-пізнавальна, евристична, прогностична, практично-прикладна і методологічна функції.

Функції адміністративного права як навчальної дисципліни – це відповідність отриманих студентами навчального закладу знань про адміністративне право цілям освітньої діяльності навчального закладу та засобам, які при цьому використовувалися (методика ведення лекцій та практичних занять, організація навчального процесу, навчально-методичне забезпечення, використання сучасних технологій в наданні освітніх послуг, тощо). До них відносяться інформативна, освітня, виховна і професійно-розвиваюча функції.

Список літератури

1. Общая теория права : учебник [для юридических вузов] / Ю. А. Дмитриев, И. Ф. Казьмин, В. В. Лазарев [и др.] ; под общ. ред. А. С. Пиголкина. – 2-е изд. – М. : Изд-во МГТУ им. Н. Э. Баумана, 1996. – 384 с.
2. Скакун О. Ф. Теория государства и права : учебник / О. Ф. Скакун. – Х. : Консум, 2000. – 704 с.
3. Миколенко О. І. Теорія адміністративного процедурного права : монографія / О. І. Миколенко. – Х. : Бурун Книга, 2010. – 336 с.
4. Философский словарь / А. В. Адо, Н. Д. Александровская, И. И. Андреев, Э. М. Андреев [и др.] ; под ред. И. Т. Фролова. – 6-е изд. – М. : Политиздат, 1991. – 560 с.
5. Ивин А. А. Современная философия науки / А. А. Ивин. – М. : Высшая школа, 2005. – 592 с.
6. Сорокин В. В. Теория государства и права – фундамент юридического образования [Электронный ресурс] / В. В. Сорокин // Сибирский Юридический Вестник. – 2003. – № 4. – Режим доступа : <http://www.lawinstitut.ru/science/vestnik/20034/sorokin.html>. – Название с экрана.

Стаття надійшла 25.05.2017 р.

А. Н. Миколенко, канд. юрид. наук, доцент
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова
Кафедра уголовного права, уголовного процесса и криминалистики
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

ФУНКЦИИ НАУКИ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРАВА И УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ «АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО»

Резюме

В статье акцентируется внимание на трех ипостасях административного права, которые следует учитывать при исследовании его функций, – отрасли права, отраслевой юридической науке, учебной дисциплине. Раскрывается содержание и соотношение функций административного права как науки и учебной дисциплины.

Ключевые слова: административное право, отрасль права, отраслевая юридическая наука, учебная дисциплина, функции административного права.

O. M. Mykolenko, Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor
Odessa I. I. Mechnikov National University
the Department of Criminal Law, Criminal Procedure and Criminalistics
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

THE FUNCTIONS OF SCIENCE ADMINISTRATIVE LAW AND ACADEMIC DISCIPLINE «ADMINISTRATIVE LAW»

Summary

The article focuses on three persons administrative law to consider the study of its functions – in law, sectoral legal science study. The content and correlation functions of administrative law as a science and discipline.

Key words: administrative law, branch of law, jurisprudence industry, academic disciplines, functions of administrative law.